

Adventre hangolva

Ismét eltelt egy év, december közelgett: „Gyermekeveink hónapja, a szülei ház hónapja és a nagy téli szünidő. A Megfagyott Gyermekek hónapja, és Andersen kis gyufaárús lányáé, a fehérszakállú Mikulásé és a kised Jézusé, jóság és szeretet hónapja, a megfogyatkozott jóságé és a megcsappant szereteté...” Ki tudná szebben leírni eme hónapot, mint Heltai Jenő a December című csodálatos versében? Mennyi mindent tartogat ez a hónap, ez az utolsó! Hiába jár vége fele az év, ez a hónap várakozásról és reményről szól. Családi hónap? Igen, mert a várva-várt ünnepeken talán minden egyes családtagot kimozdít a szürke hétköznapok monotonijából, talán akad még egy kis figyelmesség mindenki tarsolyában. Megállva egy percre észrevesszük egymást, az örömeiket, bánatos sóhajokat is. Jaj, mennyi a „jaj”... De elég egy kézfogás, egy szeretetteljes pillantás, egy meleg ölelés, és mennyi fagyos szív fog forró könnyektől olvadásnak indulni, majd szépen, lassan örömkönnny-tengerben úszni. És milyen jó, hogy sós a könny: mert a szív nem fagy vissza többé (talán)...

Én is erre a hónapra készültem: de nem csak egymagam. Magam mellett tudhattam egy olyan lelkes csapatot, mint amilyen a tavalyi is volt. Ebben a társasági körben már napok óta valami forrt a levegőben: furcsa láz égett mindenki szemében. Igen, ez volt az! Kettős érzelem uralkorott rajtunk: menni? maradni? MENNI! Úgy menni, mint tavaly, azért, amiért tavaly! Fantasztikus!

És összeállt huszon-egynéhány fős lelkes csapatunk. Aki köztünk volt, annak nem számított, hogy odakint a tél meg-meglóbálja szakállát. Az sem volt fontos már, hogy a tavaly egyik hideg helyről a másikra vándoroltunk. Egy cél lebegett előttünk: menni-látni-hallani-adni.

Indulásunk reggelén kinéztem az ablakon: könnyű hópelyhek szállingóztak alá, és az ablakom alatti tócsára szállva megpróbálták megmaradni egy pillanatig a tél büszke hírnökei, de csakhamar elnyelte őket a torkos tócsa. A főtéren az árusok még árulták az ősz adta kincseket, és félszemmel, reménytelenül bámulták a hatalmas fenyőfát, ami uralkodóan magaslott fölējük, szinte azt kiáltva, hogy: „ez most az én időm, a ti időtök lejárt!”. És az árusok tehetetlenek voltak.

Elindultunk, és a városból kifelé menet egyre fehéredett a táj. A domboldalak szürke mivoltán próbált lelkesen változtatni a lehullott hófátyol, de nem sokáig sikerült neki. Dicsőszentmártonba érve, mintha ólomcseppek hullottak volna a nyakunkba. És ezzel kezdetét vette az esős idő. De nem akármilyen eső volt ám az: olyan volt, amelyik lassan, ráérősen hulldogál, aztán egyszer csak átszivárog az ember kabátján, és a hideggel társulva felkúszik a kabát ujján, a nadrágszáron, és gondoskodik arról, hogy az embert pár tüsszentés után ledöntse a lábáról. Ez a nem akármilyen eső nem sietett semerre. Nem volt tekintettel ránk sem, úgy döntött, inkább ittmarad, és berendezkedett egy egész hétvégére. Erről az esőről egy nagynéni jutott eszembe, aki megérkezik látogatóba, sajnálkozva bejelenti, hogy csak pár napra jött, aztán hátradől a kanapén, és a pár naptól egy hónap lesz...

A megfagyott úton tapogatózva vettük az irányt a magyar oszályok felé, ahol már vártak ránk. Alig értünk be az osztályba, a gyerekek táncolni-dalolni kezdtek. Meglepő volt számomra, hogy a gyerekek olyan tánccal kezdenek egy órát egy átlagos napon, amit nálunk csak iskolai szüreti vagy farsangi bálon látni. Az óra valami fantasztikusan volt kézben tartva, irányítva a tanítónő által. De az érdem nem csak az övé, hanem azoké az egyenruhás apróságoké is, akik aktívan ténykedtek. Nagyon elegánsan álltak ezek a ruhák a gyerekeken. Nagymamám mesélte régen, hogy nálunkfele ők voltak az utolsó generáció, akik egyenruhát (uniformis) viseltek. Én is nagyon szívesen viseltem volna...

Egy-egy gyerek beszédén hallszott, hogy nincs tisztában az adott szóval, hogy mondják azt helyesen magyarul: például, várták a Mikulást, és az egyik gyerek megjegyezte, hogy a tavaly a Mikulás nem a cipőbe, hanem a plázába tette a csomagot. De még mindig

szerencsés helyzetben van az a gyermek, mert lehetősége van arra, hogy az ilyen jellegű hibáját is kijavítja a tanító néni. Na de mi van azokkal, akiket nem javítanak ki? Így válik anyanyelvünk megcsonkítottá...

Az óralátogatás után az ebédlőben meleg kávéval, üdítővel és kaláccsal kínáltak bennünket. Az aligazgató úr pár iskolai létszámbeli adatról számolt be, és elmondta, hogy még nem sikerült önálló magyar oktatási intézményt létrehozni annak ellenére sem, hogy azt törvény írja elő. A legnagyobb meglepetés az volt számomra, amikor bemutatták az elektronikus tankönyvet, jelesül a matematikát, és egy szakképzett informatikus három laptopon sem tudta megnyitni, vagy eligazdoni rajta. Na akkor kértem én, egy elsős vagy nagyobb osztályos gyermek miként tud ezzel érvényesülni? De egyáltalán van, amin érvényre juttassa a könyv tartalmát otthon? Az ezzel kapcsolatosan feltett kérdésemre a válasz így hangzott: „Ezt az Állambácsitól kell megkérdezni, mert úgy csinálnak, hogy egyszer legyen meg a szekér, aztán valami csak elhúzza...” Szóval, szomorú.

De megnyugtatásomra szolgált az a prezentáció, amit a két magyar tagozatos tanítónő mutatott be: minden egyes napra, szóról-szóra leírva készülnek napról-napra. Én abban bízom, hogy ilyen tanítók mellett akarva sem lehetne elveszni, tudáshiányban szenvedni, s tudatlan maradni.

Az unitárius templom előtti lépcsőt vastag jégréteg kezdte borítani. A korlátra ráfagyott minden egyes ráhulló csepp, így sehol sem volt érezhető egy kis biztonság: sem a talpunk alatt, sem a kezünk alatt. Már csak egy kérdés maradt bennem: mikor esélyesebb nagyobbat esni: felfele vagy lefele jövet?

Felérve szerencsésen a templomba, a lelkész várt ránk. Elmondta az általános tudnivalókat a templomról, de az én figyelmemet más ragadta meg. Félig átfagyott kezemben tartottam a gépemet, és azon igyekeztem, hogy milyen érdekességet kaphatnék lencsevégre. Hát, egy templomban ez elég nehézkes... Aztán a búzakoszorút szemlélve, a háttérben feltűnt a katrétával szemben elhelyezett magyar zászló. Elgondolkodtam elhelyezésén: miért nem rakták vajon az orgona mellé a karba, vagy a szószék mellé, ahogy azt más templomban is látni véltem? Talán azért, hogy a pap se felejtse el a szószékről, hogy kiknek prédikál a magyarok Istenéről... Aztán az orgonát szemlélve szemeim a kazettás mennyezetre szegeződtek: gyönyörű motívumok díszítették a templom mennyezeti kazettáit.

Kifele jövet egymásba kapaszkodtunk, hogy balesetmentesen megússzuk a jeges lépcsősoron való lemenetelt. A jeges eső mindúntalan szakadt-szakadt; vagy a földre érve vált jegessé?-nem is tudom már... De azt igen, hogy csakhamar a bezárt, sofőr nélküli busz előtt találtuk magunkat.

- Nekünk a zsinagógában fel kell lépni, de miből fogunk énekelni, ha nincsenek kottáink? - a sofőr sem bírta a hideget a buszban, így angolosan lelépett melegedni. Telefonszám-csere hiányában kotta nélkül szedtük enyhén megfagyott lábainkat a zsinagóga felé.

Az úton errefele, még a buszban ülve mondták a többiek (akik otthonosabban mozognak ezen a vidéken), hogy „itt a zsinagóga”. Hiába néztem jobbra is, balra is, semmi olyan épületet nem láttam, amire ráfoghattam volna, hogy „na biztosan ez az!”. Mindenhol csak magas tömbházakat láttam a földszinten üzletsorokkal.

Odaérve gyalog a zsinagóga elé, döbbsen vettem tudomásul, hogy miért nem láttam én ezt a hatalmas épületet az autóbuszból: körbe volt építve tömbházakkal, hogy még véletlenül se lehessen észrevenni vagy megközelíteni.

A zsinagógában, a teremben monoton alapzaj uralkodott: a fűtés hangja volt az. Valami más, valami fura érzelmi hangulat telepedett rám: látva a sok zászlót körbe a karzaton, a két hasznavehetetlen, mégis ironikusan, bájosan díszelgő, karcsú lábú, intelligens zongorákat, a gyülekező diáktömeget úgy éreztem, mintha valami előadás lenne készülében, valami kellemes, áhítatos, aminek mi is csak nézői vagyunk és nem szereplői. De felébredve

gondolataim szárnyalásából felmerült a nagy kérdés bennem: ilyen egy igazi zsinagóga? Van az igazi zsinagógákban is színpad? Mi történt itt? - mert az előbbi kérdéseimre a válaszok mást súgtak.

Majd megjelent egy kedves, idős hölgy a színpad előtt, a zongora mellett, csak kár, hogy a hőcsövek zaja elnyelte a terem jó akusztikájával együtt az idős hölgy amúgy is halk hangját. Úgy állt ez az idős hölgy a zongora mellett, néha annak támaszkodva, mint egy igazi színész, aki minden tőle telhetőt megtesz, hogy előadása sikeres legyen, és utána bekövetkezzen a tapsvihár.

A bemutatót a fellépésünk követte. (Közben előkerült a sofőr, így a kották is eljutottak hozzánk.) Felálltunk a színpadra, de én olyan távolinak éreztem magunktól a közönséget, mint még soha. Így indult első fellépésünk: olyanra sikeredett, mint amilyen a belső légkör volt - zajos, kissé hangjátvesztett. Hiába igyekeztünk lelkesen, hangosan énekelni - szavalni, a fűtés és a tömeg moraja győzedelmeskedett felettünk.

Egy valamit nem értettem: Miért nem lehetett ezekkel a diákokkal az iskolában találkozni úgy, mint máskor a többivel? Mindenképp jó dolog, hogy eljöttünk a zsinagógába megnézni, hogy is néz ki egy ilyen épület belülről, de a diákokkal való közvetlenebb kapcsolatteremtésre véleményem szerint teljesen alkalmatlan volt, mert amint már említettem: túl távoli volt és kissé rideg. Szerencsénkre, a közben előkerült sofőr odaállt a busszal a zsinagógával szembe, így az eső csak pár pillanatig élvezkedhetett rajtunk. A makacsan hulló eső nem csak a lépcsőzést és fogódzást nehezítette meg számunkra, hanem magát a közlekedést is: lassan, nagyon lassan haladt az autóbusz megfázott, de így is lelkes csapatunkkal Balázstelke felé. Túl korán értünk oda, de nem volt, mit tenni. Senki sem számított arra, hogy ez a fránya időjárás ennyire keresztbe tesz a szervezett programunknak, és elmarad a városnézés, valamint más templomok, jelentősebb épületek megsejmlélése. De mi várva voltunk ezen a helyen: az asztal jóelőre meg volt terítve, készen állt a befűtött terem a fogadásunkra, mintha érezte volna: jövünk - de korábban.

A lelkész „melegítővel” kínálta a férfiakat, a lányoknak meleg teát, kávé vagy bort ajánlt. Az asztal hamarosan megtelt mindenféle finomsággal: a ropogtatnivaló mellé csakhamar beilleszkedtek a húsgombócok, a krumplisaláta, a vineta, na meg egy rakás szendvics (pontosabban három). Na de ne felejtjük el, hogy induláskor a sofőr megtiltotta a buszban az étkezést, és mivel nem sikerült megfogadni sem Gál igazgató úr tanácsát, miszerint próbáljuk meg inni a szendvicseket, mert inni lehet - így 1-2 falatnál nem ettünk többet aznap.

A falatnyi gombócok olyan különleges ízt árasztottak, amely csak úgy kívántatta magát - egyik a másik után. A krumpli színvilága teljes melegséget sugárzott annak ellenére, hogy önmaga hideg volt. Közben megérkezett a tiszteletes asszony két fiával meg a mennyei desszerttel, amit saját maga készített. Az ebéd önmagáért beszélt, pedig mi csak pár szelet szendvicsre és néhány korty meleg teára számítottunk. Így vagyunk a jó Istennel is: mindig jobbat és többet ad, mint amit mi kérünk, vagy amire számítunk. Visszatérve a két kisleány: bájosan mosolygó, barátságos, szeretetre méltó, hatalmas szempillájú gyermekeket kell maga elé képzeljen az, aki nem találkozott még velük: Nátánél és Elizeus. A Biblián kívül életemben még sehol nem találkoztam ezekkel a nevekkkel, csak itt.

A szülők arca megtört, szemük sarkán mély fájdalom feszült - igazán fájó szomorúság, amikor Barabás tanár úr arra kérte őket, hogy mondjanak pár szót magukról, a gyülekezetről.

A lelkész, mint édesapa kezdte mondandóját - vagyis kezdte volna, de hangja elcsuklott, szemei könnyárban úsztak, és csak ennyit bírt mondani: „Ha majd pedagógusok lesztek, arra kérlek, hogy azt ne tegyétek soha senki gyerekével, mint amit a mienkkel tettek!”

A szót az édesanya vette át. Neki mintha könnyebb lenne beszélni erről a témáról, de a legtöbb nehézség, fájdalom, teher az övé. Elmondta, hogy nagyobbik fiuk, aki most 12 éves (név szerint nem emlékszem pontosan) dawn-kóros, és beiratkozáskor, amikor megtudta a

tanítónő, hogy beteg a gyermek, visszautasította, és ellenszenvesen, visszautasítóan viselkedett magával a gyermekkel is. A legszomorúbb az, hogy nincs lehetőség a közelben más helyre beírni a gyermeket magyar tagozatra, és hiába vinnék el messzebbre (mert nem egy pedagógus ajánlta fel a távolban segítségét), betegségéből adódóan szüksége van a gyermeknek a családi szeretetre, a család közelségére, védelmére, a biztonságra. Nem mellőzhető tény, hogy a gyermek igaz, hogy beteg, de illetudásában, udvariasságában, kedvességében sok egészséges gyermeket fölülmúlt.

Megkérdeztem a kisöccsét, hogy szeret-e óvodába járni és, hogy vannak-e barátai, amire ő ezt felelte: „Nekem a legjobb barátom a testvérem.” Az édesanya is azt mondta el, hogy ő az édesanyja, barátja, lelki társa, a tanítója egy személyben.

A társaság érdeklődve figyelte a történéseket, a szemekben egy-egy könnycsepp jelent meg, melyet igyekezett ki-ki a maga módján eltitkolni, gyorsan letörölni.

Hogy megemésszem a hallottakat, fogtam a fényképező gépemet, a kabátomat, és kimentem az udvarra levegőzni. Kint továbbra is rendületlenül fúj a szél és esett az eső. Nem tudom, hogy mit véshetett az eszébe, de eltökélten arra törekedett, hogy a lehulló esőcseppeket ráfagyassza mindenre, amihez csak hozzáérnek. Így jártak a gyümölcsfák is. Hosszasan bámultam az almafa féltve őrzött, hírnek maradt gyümölcsét, amely ott árválkodott a fán ezüst-gömbbe burkolózva, mintegy védőpajzs. A fák ágai recsegték-ropogtak a fagy alatt - ha megmozdítom, talán le is törnek...

Eltelt az idő, és második szolgálatunkhoz érkeztünk. Kicsi, meleg templom várt: pont olyan kicsi és otthonos, mint a benne levő hívek. Itt már a szolgálat is könnyebb volt valamivel, oldottabb, tisztább volt a légkör.

Barabás tanár úr meglepte a balázstelkieket: egy zenés DVD-t mutatott be, amin balázstelki emberek énekelnek és az ők fényképük díszelg a borítón, és hátrébb lapozva is. Mi mégjobban meglepődünk, amikor a bemutató után néhány kéz emelkedett a magasba: mint az iskolapadban üldögélő kisdíákok, nyújtották kezüket az emberek, ezzel jelezvén, hogy szólni szeretnének. Először egy idős bácsi jelzett, majd felállt, és szomorú arccal jegyezte meg, hogy a borító képen az ő elhunyt testvére látható. Egy másik bácsi egy csoportképen az ő fiútestvérét mutatta meg, mint muzsikust.

Hogy ne váljak az Isten háza holmi trécselők klubbjává, a tiszteletes úr mindenkit átnvitált a közösségi házba, hogy nyugodtan beszélgethessünk. Egy úr egy kazettát hozott, olyant, amin az ő testvére énekel/játszik, és emellett még behallgattunk a templomban bemutatott hanganyagba is.

Lassan búcsút vettünk, mert már vártak ránk Szőkefalván a meleg vacsorával és szállással.

Valami furcsa volt a buszon... vagy talán valaki! A „beteg” kisfiú elhatározta, hogy ő márpedig nem száll le a buszról, ő velünk szeretne jönni. Édesapjának sikerült nagy nehezen lebeszélni elhatározásáról.

Lassan haladtunk a jeges úton, és még az is felmerült, hogy ha így maradnak az útviszonyok, kérdéses, hogy másnap hogy indulunk útnak.

A szállásra érve szembesültünk azzal a szomorú ténnyel (mi, lányok), hogy nem elég, hogy egész nap hideg vált nemcsak kint, hanem a buszban is, de az éjszakát is hidegbe fogjuk eltölteni, egy vékony pokróc társaságában. (Itt megjegyzem: az én takaróm mindössze akkora volt, hogy a nyakamtót a bokámig ért...)

A vacsora legalább meleg volt. Vagy bemelegített a sompálinka, amivel a házigazda fogadott? Nem tudom, hogy ez, vagy a fáradtság adott olyan jó hangulatot a belső szobában lévő asztali társaság körében, de minden esetre olyan szófordulatok hangzottak el, hogy nem tudtuk melyik oldalról fogjuk jobban a hasunkat a nevetéstől.

Igen ám, de a szállásra érve korántsem volt ekkora kedvünk, érzékelve az ottani hőmérsékletet. Bár nem azért volt olyan hideg, mert nem volt fűtés, hanem mert túl nagy volt

a helyiség, és nehéz volt kifűteni. Én éreztem, hogy az arcomra fagy a víz az esti mosakodásnál, és máris jelentkeztek a megfázás első tünetei egy-egy köhögés, tüszentés formájában.

Az szobaajtó előtt lassan összegyűlt egy kis baráti társaság - nem volt ott mindenki. De aki akkor ott volt, az sosem felejt el azt a beszélgetést. És nem azért, mert hideg volt - csak úgy megjegyzem...

Előkerült egy kis bor, sör, ami igyekezett fűteni bennünket. Egyszer csak izzani kezdet a levegő köztünk, és szembesítésre kerültek olyan dolgok, amik rég forrtak bennünk, amik rég várattak magukra, és amik tessék: a megfelelőnek érezték az időt a kitörésre. Nem, nem személyközi ellentétekre gondolok, hanem a vallási különbözőségekre.

Amik akkor elhangzottak úgy hangzottak el, mintha Isten is jelen lett volna: Ő adott szavakat a szánkba, felvilágosítást bizonyos dolgokban.

Ahogy telt az idő, éjfél múltával a lábaimtól felfelé haladva furcsa bizsergés járta át testem, olyan, ami valami vagy valaki jelenlétét sugallja. Egyszer csak Előd felugrott a velem szemben lévő székről, megragadta a kezemet, és a szemében valami különös, megvilágosodott ragyogással kezet rázott, és ezt mondta: „Gratulálok s köszönöm, hogy eddig eljutottunk, hogy megértettem bizonyos dolgokat!” És mi volt ebben olyan felemelő? Az, hogy a vallás és vallás közti különbözőségeket nem egymásnak feszülve, harciasan tisztáztuk, mindenki a maga igazát keresve, hanem békésen, meghallgatva egymást olyan két ember jelenlétében, akik bizonyítékokat szolgáltatnak szakmai tudásuknak megfelelően minden egyes kérdésre-állításra. De a legjobb dolog Isten érezhető közelsége, jelenléte volt.

Másnap reggel, reggeli után a plébános úr Barabás tanár úr kérésére a Mária-jelenésekről mesélt. Micsoda félelmetes dolog! És hihetetlen is első hallásra! Bár ha az előző estét figyelembe veszem, akkor el tudom hinni. Talán van valami isteni ebben a Szőkefálvában. Talán egy kiválsztot hely, ahol olyan dolgok történnek, amik máshol sehol.

Aznap az idő kissé kegyesebb volt hozzánk: a fagy felhagyott makacsságával, nem ragaszkodott annyira a fagyáshoz, így a katolikus templom megcsodálása után elindulhattunk, hogy szemügyre vegyük a héderfájai kastélyt.

Ennek a falunak a megismerése nem csak azért volt fontos számomra, mert a tanulmányi utunk egyik állomása, hanem azért is, mert már elég sokat hallotam róla, a nevét is érdekesnek találtam, de itt lakik egyik kedves évfolyamtársam, Noémi. Már ő is izgatottan várta, hogy beérjünk a faluba, mert a kapualjban állva várta édesanyja és nagymamája, hogy integethessenek neki, amint elhaldunk előttük. Ahogy elrobogott a busz a kapu előtt, mindenki integetett a buszból is.

Ekkor eszembe jutott az én nagymamám, az, hogy hányszor várt rám, nap mint nap haza, ha valami fontos történt az életemben, pont olyan izgatott volt ő is. Sokszor veszem észre, hogy nincs olyan esemény az életemben, amibe ne vonnám bele még most is, így öt év távlatában. Nehéz elveszíteni valakit, aki az életedet jelentette, és ráadásul minden nap szembesülsz olyan dolgokkal, ami veled és a legszeretettebb személlyel is megtörtént egyszer... És itt fájtsz visszagondolni, nagyon fájtsz...

De a könnyeket elhessegette a busz fékezése. Most nem ennek van az ideje - nyugtattam magam, érzelmi kitörésem egy másik időpontra halasztva.

A kastély valóban nagyon szép volt, hát még milyen szép lesz, ha befejeződnek a munkálatok, és jelenlegi tulajdonosa visszaállítja eredeti állapotába!

A kényelmes, úri kanapé, fotelek kipróbálása, valamint a fényképezkedések után a borpince felé vettük az irányt. Meleg, fahéjas, édes illatok terjengtek a levegőben. Vajon ilyen az itteni borpincében a bor? Á, dehogya! Csak egy kedves szülőpár kedveskedett nekünk egy kis kaláccsal meg forralt borral.

E reggel vesztese szegény Barabás tanár úr volt, akinek eltört a Barabásy bora. Pedig milyen széles kedvvel mondta, hogy: „Majdnem olyan, mint az én nevem! Vettem is belőle egyet

emlékbe.” Bár áldott egy szerencse, hogy az üveg bor nem az ő fején, hanem a busz padlóján landolt. Nesze neked sofőr: ha nem kellett morzsa, kaptál bort darabosan!

A Bonyha-i kastélyt nem volt sok időnk megszemlélni, ugyanis nem volt értelme megállni: ez is zárva volt, akárcsak a többi általában.

Az ottani „nyári” templom megnézése után megpróbálkoztam egy elégérdekes dologgal: a templomot körülvevő temető kertben volt egy kriptá. Na ehhez próbáltam lejutni a csúszós, sáros fűvön, elég nagy sikerrel. A kriptá tényleg hatalmas volt, de valami hozzá nem értő építész tett annak érdekében, hogy ez a műemlék ne maradjon meg sokáig eredeti állapotában, ugyanis a tetőt sokkal keskenyebbre építette fel, mint amilyen széles maga a kriptá. Így az ázik és omlik rossz idő esetén. A kriptát „Mikó Kata grófné állította kedveseinek, és itt nyugszik maga is, végezvén pályá-futását, míg a nagy éjszaka majd hajnali fényre derül.”

A nátha és a levertség egyre jobban kerülgetett, és ez a csúnya eső magasról tett ránk. Medgyesen megcsodáltuk a város régi főterét, ami igazán egyedinek hatott. És az a szász templom: valami fantasztikusan mutatott a belsejében lévő színvilágával. A freskók, a szőnyegek, a festett ikonok, na és az orgona - valami káprázatos volt. De ami a legjobban vonzott odabent, az a kályha volt, ami égetésig ontotta magából a meleget, mintha tudta volna, hogy mire van a legnagyobb szükségünk.

Várt volna még ránk a városnézés, na de ki merne ellenszegülni a kedvszegő, undok esőnek, ami minduntalan arra kényszerített, hogy bent maradjunk, fedél alatt. Így az ebédre kissé többet kellett várni a kelleténél, na de meg kell hagyni: a pincérek igazán udvariasak és gyorsak voltak.

Mire Türbe értünk, majdnem teljesen besötétedett. A templom sötét volt, de majdnem színültig telve. Értetlenül mentem be az ajtón, és kérdésekkel telve álltam a padok között. És akkor itt utolért az Advent, annak hatása. Annak a súlya nehezedett rám, amivel és amiért elindultunk erre az útra. Testem különös érzés járta át a sötét templomban, lábaimat elhagyta az erő, és könnyeim megmagyarázhatatlan módon özönlenni kezdtek, mint a kinti eső. Nem tudtam volna szavakba önteni és megmagyarázni, hogy miért, csak hullt... A mellettem szóló orgona, a gyönyörű ének, a meggyújtott, halványan pislákoló gyertya lángja olyan összhatást teremtett, aminek talán soha, vagy esetleg nagyon-nagyon régen voltam részese.

Aztán megint fel kellett lépni, és én nem tudtam, hogy kibírom-e a végéig anélkül, hogy visszajutnék előző állapotomba. Az biztos, hogy zavaromat olyannyira nem tudtam palástolni, hogy beleénekeltem egy éneknél oda, ahova nem kellett volna. De szerencsére ez volt a legnagyobb tévedésem.

Mise után Lóri atya betessékelt a plébániára, ahol gazdagon volt „megtelítve” az asztal. Amint mesélt élete útjáról, annak eseményeiről, elgondolkodtam. Engem mindig sokat foglalkoztatott az a téma, hogy a katolikus papok miben tudják örömeiket lelteni így, hogy nincs se feleségük, se gyerekük. Szerintem a sok mise sem tudja annyira lefoglalni, hogy ne gondolnának a fentebb említettekre. De most megértettem. Lóri atya esetében értem, hogy mi az, ami leköti az idejét, figyelmét. Másokért tenni valamit, másokon segíteni nem várva a hálán kívül semmit cserébe - igazán nagylelkű, nemes dolog.

Innen már csak a balázsfalvi szállóba vezetett az utunk. Még várt a vacsora ránk, bár a sok finomság igazán elverte sokunk étvágyát.

Végre: melegben alhatunk! Nekem már tombolt a nátha a fejemben, alig vártam, hogy elérje a párnát. De előtte még meg kellett vacsoráznunk - és egy olyan terembe mentünk, ami igazi nagycsaládias légkört teremtett. Pont annyi hely volt a „kerek” asztalnál, ahányan voltunk, nem ültünk sem közel, sem távol egymástól. Így volt tökéletes. A vacsora fenséges volt, de a forró zuhany minden elképzelést fölülmúlt.

A hűlés egyre erősebben bontogatta szárnyait bennem, így úgy döntöttem, hogy az este hátralevő részét Berekméri tanárnő és laptopom társaságában fogom eltölteni a meleg szobában.

Éjfél múlt, mire elnéztük az összes addig készült képet, majd a reggeli viszont látás reményében átadtam magam a rég várt, meleg szobás pihenésnek.

A gazdag, svédasztalos reggeli után két istentiszteleten vettünk részt. A másodikon mi is úrvacsorát vettünk, mint tavaly. Olyan jóleső érzés töltötte el most is lelkemet ezen az ünnepi eseményen. Nekem nem csak azért volt ünnep az a nap, mert Advent első vasárnapja volt, hanem azért is, mert nem tudhatom, hogy lesz-e még ilyen alkalom, hogy így együtt lehessenek azokkal, akik akkor ott voltunk. Ez egy örök emlék marad, örök ünnep egyetemi éveimből.

Az előadás is aznap sikerült a legjobban, aznap minden olyan tökéletes volt. Még az eső is csak szitált, de nem fagyott oda sehova, és a finom tölteletes káposzta után célba vettük a hazafele vezető utat.

Bethlenszentmiklóson megnéztünk még egy olyan kastélyt, aminek gyönyörűsége még ilyen romlott, rozzant állapotában is szavakban kifejezhetetlen. Berekméri tanárnővel más nézőpontból, másképp szemléltük meg a kastélyt. Találékonyágunknak köszönhetően még egy szobába is bejutottunk, oda, ahová a többiek nem. Ó, Istenem, miért vesz így el a magyarok kincse? Ki az, aki ellenzi felújításukat, ki az, akinek nem kellett egy ilyen épület? Sorakoztathatnánk a miérteket, ki adna választ rájuk?

Elég szegényes a magyar oktatás is, de van! És ahogy valaki mondta régen: „A vanért nem kell aggóni, csak azért, hogy legyen is!”

A küüllővári templomtoronyból szemképrázttató látvány tárult elém, amikor felszásztam. A cél a rettentő, falba rajzolt tatárfej megnézése volt, de mivel nem is volt olyan „rettentő”, mint ahogy azt elmondták, hát felmerészkedtem, egészen a harangokig. A távolban ismét egy kastély magaslott egy domb tetején, ezúttal egészen jó állapotban.

Istenem, mennyi titkot őrizhetnek a falak! Ha csak párat mondhatnának el...

Na de a küüllővári templom falai nemcsak titkokat, hanem emberi csontokat is őriznek. Ám ennek elemzése talán egy másik tanulmányi út feladata lesz...

Az utunk hazafele vettük, és mindenki nekem szurkolt, hogy elérjem a buszomat haza. Közben a kinti szürkület sötétté változott, és az eső is teljesen megadta magát. Fejem tompán zsongott a percenkénti tüszentésektől, és csak a meleg ágyra tudtam gondolni, ami otthon várt rám.

Zárogondolatként kívánom, hogy mindenki szívében legyen mindig egy kis adventi várakozás, de ne csak Adventkor! Mindig várjunk, legyünk felkészülve az újra, annak felfedezésére, befogadására. Képesek legyünk mindig ezzel a decemberi szeretet-öleléssel átölelni egymást, ha kell idegeneket is! Nem számít!

Vegyük észre, hogy csodákat várunk, pedig benne élünk, ragyog ránk a Nap, és mi mégis félünk. Nyílik sok virág, ne csak a tövist vegyük észre: a rossz dolgokat tegyük mindig félre. Az igazi csoda, hogy Isten éljen bennünk, Ő mindig megsúgja majd, hogy mit kell tennünk!